

הסכם עד מדינה - אופיו ומהותו

בהתאם לפקודת הראיות עד מדינה הוא אדם השותף לאותה עבירה המעיד מטעם התביעה לאחר שניתנה או שהובטחה לו טובת הנאה. הסכם עד מדינה מעניק הטבות שונות, החל מפיצוי כספי ועד חסינות מהעמדה לדין בתיק בו עד המדינה מעורב, בתמורה לעדות שתפליל את שותפיו הבכירים לעבירה. בשל כך, אין להמעיט בחשיבות היוועצות בעורך דין פלילי לפני החתימה על ההסכם עם הרשויות, שכן אין דינן של הבטחות בעלמא כדין הבטחה בכתב עליה עומד עורך הדין במעמד חתימת ההסכם לצורך הבטחת הזכויות והאינטרסים של עד המדינה, המצוי מטבעם של דברים במצב נפשי רעוע שעשוי להשפיע על שיקול דעתו ברגע המכריע בחייו. עו"ד אסף דוק מסביר במאמר להלן מי הוא עד מדינה, מהו הסכם עד מדינה, מתי הוא נחתם, מה עליו לכלול ובאיזה מקרים ניתן להפר אותו. כמו כן יכול המאמר פרק על הרשות להגנת עדים המספקת הגנה על עדים החותמים על הסכם עד מדינה, אם עצם החתימה מסכנת את חייהם או מישהו מבני משפחתם.

מיהו עד מדינה?

עד מדינה הוא חשוד, נאשם או מורשע שמעיד מטעם התביעה כנגד עמיתיו לעבירה, כתוצאה מהסכם שערך עם פרקליטות המדינה. ההגדרה של עד מדינה מפורטת בסעיף 54א(א) לפקודת הראיות התשל"א-1971: "שותף לאותה עבירה המעיד מטעם התביעה, לאחר שניתנה או הובטחה לו טובת הנאה". (מתוך "הנחיות היועץ המשפטי לממשלה, הנחיה מספר 4.2201).

החלטתו של עבריין להפוך לעד מדינה נובעת לפעמים מרגשות אשם או חרטה, אך בדרך כלל היא נובעת מהצעה שקיבל תמורת עדותו. דוגמאות להטבות כאלה הן: הסדר טיעון טוב, מאסר בתנאים נוחים, כתב אישום על עבירה פחותה מזו שנעצר עליה, גמול כספי, מעבר למדינה זרה, שינוי זהותו, הבטחת ניכוי שליש, הבטחה להמלצת חנינה, הבטחה לעזרה בהתמודדות מול רשות אחרת כמו רשות המיסים, ביטול הליך משפטי אזרחי וכך הלאה.

כאשר מדובר בתביעות עם עבירות פליליות קשות שקשה לאתר בהן עדים והעדים עלולים להיות בסכנה, אפשר לצרף אותם לתוכנית להגנת עדים.

מתי נחתם הסכם עם עד המדינה

בדרך הכלל נחתם ההסכם עוד בשלב החקירה במשטרה. הגיוס של עבריינים כעדי מדינה הוא קלף חזק שיש לפרקליטות ולמשטרה בשלב איסוף הראיות להוכחת פשעים ואירועים פליליים. מבחינתם זהו "רע הכרחי" במטרה לתפוס את העבריינים העיקריים שאותם מעוניינים להפליל. החתימה על הסכם מדינה יכולה אף להתבצע בשלב שבו מחזירה הפרקליטות את התיק למשטרה ואף בשלב הערעור, ולאחר מכן תתחדש החקירה.

ההפיכה של עבריין לעד מדינה נדרשת אם עצם עדותו תביא להעמדה לדין של עבריין אחר, בכיר ומשמעותי יותר.

ככל שהפרשה חמורה יותר והפגיעה שלה בציבור רבה יותר, תישקל בחיוב האפשרות להשתמש בעד מדינה כדי לפענח ולהוכיח את העבירה. בעבירות שאינן מסוג פשע, לרוב לא ייחתם הסכם עד מדינה, אלא במקרים חריגים שבהם יש אינטרס ציבורי גבוה לסיים את הפרשה, כגון שחיתות ציבורית.

כדי להחליט על הפיכת אדם לעד מדינה, על רשויות החוק לדון בכל מקרה ומקרה ולקחת בחשבון נתונים אחדים:

- האם מוצו כלל אפיקי החקירה - השאיפה היא למצות את כל אפיקי החקירה האחרים לפני שחותמים עם מישהו על הסכם עד מדינה. עם זאת, יש מקרים שבהם ההסכם עם החשוד נחתם עוד בשלבים המוקדמים של החקירה. למשל אם ההסכם יוכל להציל חיי אדם, אם לא ניתן לחתום עליו בשלבים מאוחרים יותר וכדומה.
- טיב הראיות הקיימות - מהן הראיות שיש כרגע בידי החוקרים, והאם הן מספיקות לביסוס הרשעת המעורבים?
- הראיות שיביא עד המדינה לאחר חתימת ההסכם - האם הראיות שיש בידי עד המדינה טובות ויכולות להביא לקידום החקירה והרשעת העבריינים העיקריים?
- מעמד העד - מקובל לחתום על ההסכם רק עם אדם מקורב יחסית לצמרת, כדי שיביא ראיות איכותיות ונכונות. מצד שני, עדיף לא לחתום על הסכם עד מדינה עם ראש כנופיה או העבריין העיקרי. אם הוא כן העבריין העיקרי, יש לקבל אישור מטעם פרקליט המדינה.
- אישיות העד - מהי אישיותו של עד המדינה? האם הוא מניפולטיבי או אמין? יצוין כי לא ייחתם הסכם עם אדם שהורשע בעברו בעבירות של הטיית משפט, אי אמירת אמת, שיבוש הליכי משפט, בידוי ראיות או מתן עדות שקר.
- חיזוק עדותו - האם יש ראיות נוספות שתומכות בעדותו של עד המדינה? אדם יהפוך לעד מדינה רק אם יש ראיות נוספות שתומכות בעדותו, אחרת זו עלולה להיות שנויה במחלוקת על רקע ניסיונו לחמוק מעונש.
- חומרת העבירה - ככל שהעבירה קשה יותר, עולה הסיכוי לחתום על הסכם. המטרה היא להוכיח את העבירה וביצועה על ידי שותפי העד.
- עד יחיד - מקובל לחתום על הסכם עד מדינה רק עם עבריין אחד. עם זאת, לפעמים יש מקרים המצדיקים חתימה עם שני עבריינים באותה פרשה. למשל שילוב העדויות שלהם כדי לקדם את החקירה, חומרת העבירה, הראיות הקיימות ועוד.
- חתימה מרצון - האם עד המדינה חותם על ההסכם מרצונו? אין לכפות הסכם על עד מדינה.
- הבנת משמעות ההסכם - האם האדם מבין כי מטרת ההסכם היא חיזוק האישומים כנגד אדם אחר ולא מילוט עצמו מעונש.

□ אבטחת העד - הפיכת אדם לעד מדינה חושפת אותו בפני פגיעה מצד שותפיו לפשע. יש לוודא כי רשויות החוק יוכלו להגן עליו ועל משפחתו. יתרה מכך, אם העד ירצה עונש מאסר, בבית הסוהר עצמו עלולים להתנכל לו ויש לתכנן את תנאי מאסרו.

עד מדינה כתחבולת חקירה

□ "הדיבור" על הסכם עד מדינה נערך בדרך כלל עוד בשלב החקירה. הזכרת האפשרות עצמה יכולה ליצור התקדמות בחקירה והיא חלק ממשחק מוחות בין החוקרים לנחקרים. למשל:

□ האפשרות שמישהו שנטל חלק בעבירה יחתום על הסכם עד מדינה יוצרת עומס נפשי ולחץ בקרב הנחקרים האחרים באותו תיק פלילי. לפעמים החוקרים אף משתמשים "באיום" הזה כדי להלחץ את הנחקרים הבכירים יותר והם מודים בחשדות שיש כנגדם, בעוד בפועל ההסכם עם עד המדינה כלל לא נחתם.

□ עצם הדיבור על ההסכם עלול ליצור תחרות סמויה בקרב החשודים, מי מביניהם יחתום ראשון על עד המדינה ויקבל את ההטבות השונות. בדרך זו מוסרים כל החשודים עדויות וחושפים ראיות. לפעמים אחד מהם אכן חותם על ההסכם, אך יכול להיות מצב שבו גם לא יחתם הסכם עם אף אחד מהשותפים לעבירה.

□ נחקר לא תמיד יודע בזמן אמת כי מישהו מחבריו הפך להיות עד מדינה והחוקרים לא תמיד מעדכנים אותו. לפעמים נודע לנחקרים אחרים כי אחד מחבריהם הפך להיות עד מדינה רק לאחר שיפגישו אותו במקרה עם האדם בחדר חקירות או במסגרות אחרות.

□ לפעמים מבקש העד עצמו לא לחשוף את עובדת היותו עד מדינה, כדי שעבריינים אחרים לא יפגעו בו או בבני משפחתו. לשותפיו לפשע יכול להיוודע כי מישהו מחבריהם הפך להיות עד מדינה, אך הם לא יידעו מי.

□ הלחץ והתחרות על מעמד עד מדינה יכולים להתקיים גם לאחר ששלב איסוף הראיות נגמר והתיק עבר לערכאה משפטית. הניסיון מראה כי עדי מדינה הגיעו להסדר גם אחרי שהתיק כבר נדון בערכאה משפטית.

סעיפי ההסכם

לאחר שהעד מסכים להיות עד מדינה, עליו לחתום על הסכם מפורט הכולל את כל ההטבות שהובטחו לו. בהסכם יפורט המקום, התאריך והשעה שבה נחתם, כמו גם הפרטים האישיים של החשוד שמיועד להיות עד מדינה ופרטי הפרשה שבה הוא צפוי למסור ראיות. נוסף על אלה ההסכם יכול:

□ התחייבות מטעם העד למסור את כל הידוע לו בפרשה בהודאות אמת מלאות; להעיד עדות אמת לאורך כל ההליך המשפטי.

□ התחייבותו לשתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק ככל שיידרש ממנו, כולל ביצוע שחזורים, בדיקת פולגרף,

חקירה אקטיבית וכדומה.

- הצהרת העד מה היה תפקידו ומעמדו בעבירות שלגביהן נחתם ההסכם.
- גילוי על מעורבותו בעבירות אחרות.
- גילוי על מעורבותו בעבירות עם שאר החשודים בפרשה הנדונה.
- הסכמתו לכל אמצעי שיידרש כדי להבטיח את שלומו ואת התייצבותו בהליך המשפטי.
- התחייבות שלא לעבור עבירות מיום החתימה על ההסכם ועד לסיום כל ההליכים המשפטיים נגדו ונגד שותפיו לעבירה בפרשה הנדונה.
- התחייבות שלו לשמור על חשאיות ההסכם ככל שיידרש ממנו, כולל איסור להתראיין לכלי התקשורת, עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדו ונגד שותפיו בפרשה הנדונה.
- הסכמתו כי המדינה יכולה להעביר לחשודים האחרים פרטים שסיפר המהווים חומר חקירה, כולל מעשים שביצע בעבר.
- הסכמתו על מעצרו ועל תנאי שחרורו עד להשלמת התחייבותיו.
- הסכמתו לא ליצור קשר ישירות (או עם מישהו מטעמו) של מעורב בחקירה, ללא אישור. כמו כן עליו לדווח למשטרה על כל ניסיון שלהם ליצור עמו קשר.
- הסכמתו כי פרקליט המחוז או אחר שהוסכם עליו, יקבעו אם אכן עמד בתנאי ההסכם.
- מה צפוי להתרחש אם יפר את ההסכם. עליו לחתום כי הוא מסכים שיועמד לדין אם יפר את ההסכם, ולספק הרשאה להשתמש בראיות שמסר במקרה שההסכם יבוטל.
- פירוט טובות ההנאה וההבטחות שניתנו לו.
- הסכמתו כי אסור לשנות דבר בהסכם, אלא באישור פרקליט המחוז או אדם אחר שהוסכם עליו.

על העד לעיין בהסכם ולאשר בחתימתו כי פרטיו הוסברו לו, כי הוא קרא אותם, הבין אותם והם מקובלים עליו. אם העד אינו שולט בעברית, יש לתרגם את ההסכם לשפת היעד.

את ההסכם יש לחתום בכתב ובאישור פרקליט המחוז, אך זה יכול להחליט כי יש נסיבות מיוחדות שמצדיקות התייעצות עם פרקליט המדינה. במקרים בעלי חשיבות ורגישות גבוהה, יביא פרקליט המדינה את הבקשה לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

הבעייתיות סביב ההסכם

על אף יתרונו בקידום חקירה והעמדתם לדין של גורמי עבריינות בכירים, יש כמה בעיות בהסכם עד המדינה:

□ **עברייני "שיוצא בזול"** - מדובר בעברייני שעבר על החוק, לעיתים בעבירות לא פשוטות. זו דילמה לא פשוטה, שכן מצד אחד לפי החוק יש להענישו על פי רף הענישה המקובל. מצד שני, הפיכתו לעד מדינה יכולה להביא להענשת עבריינים בכירים ממנו. כדי למנוע תחושה בקרב הציבור שעבריינים לא נענשים תודות להסכמי עד מדינה, מקנה החקירה לעדותו משקל רב ואף דואגת לתגבור ראייתי.

□ **עדות שקר** - לפעמים יעיד אדם עדות שקר, רק כדי לקבל הטבות. במקרה זה הדברים שמסר בעבר אינם ראויים לחיסיון ואפשר להשתמש בהם גם כנגדו.

□ **סכנה לחייו של עד המשפחה ושל משפחתו** - היו מקרים שבהם עדי מדינה חוסלו כדי שלא יעידו. הדבר מעלה חשש רב מצד אנשים לחתום על הסכם כזה, מתוך פחד לחייהם או לחיי מישהו מבני משפחתם. לשם כך הוקמה הרשות להגנת עדים (יפורט על כך להלן).

השתחררות מהסכם עד מדינה

יש מקרים שבהם אפשר לבטל את ההסכם:

□ **ביטול הסכם מטעמי אינטרס ציבורי** - ההסכם מחייב את שני הצדדים, גם את העד עצמו אך גם את המדינה. אם העד לא הפר את ההסכם, התביעה רשאית להפר אותו רק בנסיבות שהאינטרס הציבורי מחייב זאת.

□ **ביטול ההסכם כי עד המדינה הפר אותו** - המדינה רשאית לבטל את ההסכם אם עד המדינה לא עמד בהתחייבויות שלו (מוסר הודעה כוזבת, לא מעיד כנגד שותפיו, משנה את גרסתו הראשונה). השיקולים לביטול ההסכם הם עד כמה מילא האדם את המחויבויות שלו עד ההפרה, מה הייתה תרומתו לגיבוש כתב אישום כנגד המעורבים בפרשה, הוכחת העובדות שמסר וכך הלאה. הפרה מהותית היא ערעור אמינותו בעיני בית המשפט, מה שיכול לשחרר את המדינה מחובתה לעמוד בתנאי ההסכם.

אם החליטה המדינה לבטל את ההסכם, עליה להודיע לעד המדינה על כך בכתב, תוך פירוט נימוקיה והוא רשאי להסביר את מעשיו. ההחלטה הסופית תינתן לאחר שטענותיו יישקלו במהלך שימוע שיערך על ידי פרקליט המחוז. הטענות יושמעו על ידי בא כוחו של עד המדינה או בכתב.

היבטים נוספים בהסכם עד מדינה

יש סעיפים נוספים המפורטים בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה:

- אין לנהל משא ומתן ממשי לקראת הסכם עד מדינה רק כתחבולה לחילוץ הודאות.
- ההטבות שניתנו לעד המדינה לא ישמשו כרף ענישה לשותפיו לפשע וההבדל בענישה לא יכול לשמש כטענת אפליה. יש להדגיש כי עצם הפטור של עד המדינה מאחריות פלילית תודות להסכם, שומטת את הבסיס מהשוואת העונש.
- המדינה רשאית לעשות שימוש בחומר הראיות שמסר עד המדינה, גם במהלך המו"מ לקראת החתימה עמו, גם לאחר החתימה וגם אם בוטל ההסכם עמו. יש לעגן היבט זה בהסכם עצמו, כדי שהאדם יבין השלכות אלה. עם זאת, מומלץ כי המדינה לא תעשה שימוש בראיות שמסר האדם כנגדו, כי אחרת אנשים יימנעו לחתום על הסכם כזה. המטרה היא השגת אמון הדדי בין שני הצדדים ועידוד אנשים לחתום על ההסכם, בידיעה שהפרטים שימסרו לא ישמשו כנגדם.
- אם האדם הפר את ההסכם, אין חובה להעמידו לדין על עצם ההפרה, על העבירות שבגינן נחתם עמו החוזה ועל עבירות אחרות.
- על המו"מ שנערך עם האדם לקראת הפיכתו להיות עד מדינה, להיות מתועד.
- לאור המצב הרגיש שבו יהיה מצוי האדם לאחר הפיכתו לעד מדינה, יש להחיש את ההליכים המשפטיים כדי למנוע לחצים שיופעלו עליו מצד גורמים שונים.

דוגמאות להסכמים מפורסמים עם עדי מדינה:

- במרץ 2014 נחתם הסכם עד מדינה עם שולה זקן, כדי שתעיד כנגד אהוד אולמרט, ראש הממשלה לשעבר.
- במהלך שנת 2014 נחתם הסכם עד מדינה בפרשת הרצח בבר נוער, אולם ההסכם בוטל כשהתברר שאינו יביא תועלת.
- בשנת 2014 נחתם הסכם עד מדינה עם עדי שלג בפרשת הרצת המניות של נוחי דנקנר.
- בשנת 2017 נחתם הסכם מדינה עם מיקי גנור, בפרשת הצוללות.
- בשנת 2017 נחתם הסכם עד מדינה עם ארי הרו, ששימש כראש סגל לשעבר במשרד ראש הממשלה, בפרשת טובות ההנאה בתיק 1000 ובתיק 2000.

הרשות להגנת עדים

בשנת 2008 אישרה הכנסת את החוק להגנה על עדים, המסדיר את פעילות הרשות להגנת עדים ואת הסמכויות שלה. המטרה היא מניעה של הפעלת איומים על עדים והגנה עליהם. תפקידי הרשות הם הגנה על עדים

המצויים בסכנה גבוהה, באמצעות אבטחה ושיקום. מי שמחליט אם לכלול עד בתוכנית ההגנה הוא מנהל הרשות וההחלטה מבוססת על כמה שיקולים:

הערכת המשטרה על מידת הסכנה הצפויה לו.

חשיבותו להליך הפלילי.

האינטרס הציבורי בקיום ההליך הפלילי שהוא מעיד בו.

התאמתו לתוכנית מבחינת מצבו המשפחתי, החברתי והפסיכולוגי.

בדרך כלל רק עדים ברמת הסיכון הגבוהה ביותר יתקבלו לתוכנית, ואילו אחרים יאובטחו על ידי המשטרה. הרשות יכולה לפעול בכמה מישורים כדי להגן על העד:

הגנה עליו על ידי מאבטחים שהם עובדי הרשות או מאבטחים פרטיים. בנסיבות מיוחדות הם רשאים אף להפעיל כוח סביר אם מנסים לפגוע בעד.

שינוי זהות העד, העתקת מקום מגוריו בתוך ישראל או מחוץ לה, סיוע במציאת עבודה, לימודים והשתלבות בקהילה.

הוצאת העד מבית הסוהר והחזקתו במשמורת במקום אחר, אם בבית הסוהר יש סכנה לביטחו.

אם ההגנה מתבצעת בארץ אחרת, יתקיים שיתוף פעולה עם הרשות המקבילה בארץ הקולטת את העד. לחלופין, אם נקלט בארץ עד ממדינה אחרת, על הרשות להגנת עדים הישראלית לבצע את קליטתו. כל זאת בכפוף לאמנות בין-לאומיות או הסכמים פרטניים בין מדינות.

אודות הליקויים בהתנהלותה של הרשות להגנת עדים

חמש קטנות הדס ברטל

עם עו"ד אסף דוק, מומחה בייצוג עדי מדינה | בעקבות חיסול אבנר מאיו בתל-אביב

1 האם החיסול אתמול מעיד על הפקרות של הרשות להגנת עדים? "יש ליקויים והרשות לא תמיד מקיימת את המטרה שלשמה היא הוקמה. לכן הרבה עדים פורשים והאבטחה לפעמים עוברת למשטרה שעסוקה יותר במשימות השוטפות שלה".

2 ממה הליקויים הללו נובעים? "יש חוסר ארגון משווע, והטיפול בעדי המדינה מתפצל בין משטרת ישראל, הפרקליטות והמשרד לביטחון פנים. צריך לעשות סדר. צריך גוף אחד שיהיה בר סמכא".

3 איך זה שיש עדים בתוכנית שלא מקבלים הגנה פיזית? "זה תלוי ברמת האיזום ולכל רמה נקבעת דרגת האבטחה. אבל יש מצבים של אנשים שסיימו להעיד ובגלל טיפול לקוי ואיטי הם נושרים מהתוכנית ומופקרים ללא מיגון".

4 בשבוע שעבר נרצחה אשתו לשעבר של עד מדינה לעיני ילדיה בבאר שבע. אין הגנה על המשפחות? "קודם כל, יכול להיות שאותו אדם לא היה בתוכנית. ברגע שהוא בכלא אז אין הגנה. אם הוא כן בתוכנית אז היו צריכים להגן על משפחתו".

5 מה ההשלכות של חיסול כזה? "אין ספק שזה יקשה על גיוס עדי מדינה בעתיד. מדובר באנשים שהיו חלק מארגון כשיעה. עדי מדינה שאני מייצג מביעים לא פעם את החשש שלהם".

החיסול אתמול בתל-אביב
עו"ד אסף דוק

דוגמה לתיק שנוהל על ידי משרדנו - סגירת תיק רצח כפול נגד עד המדינה שהפליל את אסי אבוטבול ברצח עו"ד יורם חכם

לקוח המשרד, "האתרוג" - עד המדינה שדובב את העברין אסי אבוטבול מודה ברצח עו"ד יורם חכם, נחקר בחשד לרצח כפול שאירע סמוך למושב לוזית שבאזור בית שמש. הלקוח הכחיש בפנינו מן ההתחלה את החשד המופרך שיוחס לו תוך שטען שמדובר בתיק שנפתח על רקע טענות כוזבות מובהקות שאינן מגלמות דבר, זולת ניסיון נפסד ועקר להמשיך ולהטיל מורא על אדם שפעל מול אסי אבוטבול בשליחות רשויות האכיפה לשם איסוף ראיות בגין רצח יורם חכם ז"ל ומשה הדס ז"ל. בעקבות ייצוג משרדנו, פרקליטות המדינה הודיעה על סגירת תיק הרצח הכפול נגדו מחוסר ראיות.

עד המדינה "האתרוג", דובב והקליט את העברין אסי אבוטבול מתוודה על שניים מתוך שלושת מקרי הרצח שבהם הוא מואשם, ובכללם של פרקליטו עו"ד יורם חכם ב-2008. בנוסף, מואשם אבוטבול ברצח ארתור רוזן ב-1999 ומשה הדס ב-2000.

תמורת עדותו של "האתרוג" נחתם עמו הסכם עד מדינה, במסגרתו אמור להתקצר עונשו. עוד הוסכם כי הוא יעזוב את הארץ בתום עדותו במשפט של אבוטבול. ואולם, החקירה המחודשת בנוגע למעורבותו הלכאורית ברצח הכפול דחתה את מימוש ההסכם.

משרדנו טען בפני הגורמים הרלוונטיים כי החקירה נפתחה מחדש על רקע טענות כוזבות שנועדו אך להטיל מורא על אדם שפעל מול אסי אבוטבול בשליחות רשויות האכיפה לשם איסוף ראיות בגין רצח יורם חכם ז"ל ומשה הדס ז"ל, ועמד זה מכבר בכל התחייבותיו לסייע בחקירה ואף השלים את כל עדויותיו בפני בית המשפט.

תיק הרצח הכפול נגד "האתרוג" נסגר עוד בשנת 2010, הרבה קודם למשא ומתן שהתקיים בינו לבין רשויות המדינה בתיק המתנהל בימים אלו נגד אסי אבוטבול.

משכך, אלמלא שיתוף הפעולה של האתרוג עם הרשויות, ואלמלא איסוף המידע והראיות על ידו באופן שסיכן את חייו וגרם לו לנזקים רבים, לא היה עולה בידי רשויות האכיפה להעמיד לדין את אסי אבוטבול, ולא היו מגיחות לעולם עדויות שקריות מטעם גורמים ידועים המחזיקים באינטרסים זרים שבינם לבין האמת והצדק אין ולו מאומה.

ביום 21.6.20, הודיעה פרקליטות המדינה למשרדנו כי הסתיימה השלמת החקירה ובדיקת הראיות החדשות בתיק הרצח הכפול, ובסופו של דבר החלטת סגירת התיק נגד הלקוח נותרה בעינה.

חדשות 13 - ניצחון ל"אתרוג" - נסגר תיק רצח כפול נגד עד המדינה שהפליל את אסי אבוטבול

כאן חדשות - מהאנשים המסוכנים בישראל: זהו "האתרוג" שגוייס להעיד נגד אסי אבוטבול

כתבה שפורסמה באתר Ynet:

ניצחון ל"אתרוג": נסגר תיק רצח כפול נגד האסיר שהפליל את אסי אבוטבול

הפרקליטות הודיעה לאסיר העולם, שדובב את העברייין מודה בשני מקרי רצח, כי התיק נגדו נסגר מחוסר ראיות. עורך דינו של "האתרוג": "אלמלא שיתוף הפעולה שלו עם הרשויות, הן לא היו מעמידות לדין את אסי אבוטבול"

אסי אבוטבול
צילום: יריב כץ

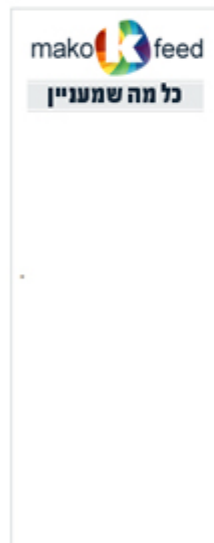
אלי סניור פורסם: 22.06.20, 10:26

דוגמה לתיק נוסף - עבודות שירות בלבד לעד מדינה מאויים שנמצא מחזיק באקדח טעון

מחדל: איך השיג עד המדינה נשק?

לאחר שהודיעו לעד המדינה כי חייו בסכנה, הצליח העבריין לשעבר להשיג נשק גנוב תחת אפס של שוטרי המחוז הדרומי של המשטרה. בשל המחדל נאלצו בפרקליטות מחוז דרום לחתום עם העד שהורשע במספר עבירות על הסדר טיעון מקל ותקדימי - במסגרתו נידון ל-6 חודשי עבודות שירות בלבד

תמיר סטיינמן | חדשות 2 | פורסם 19:17 05/12/17

אילוסטרציה | צילום: רויטרס

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בחתימה על הסכם עד מדינה ולאחריו

יש הבדל אם האדם הוא חשוד או נאשם:

- חשוד - זכותו של חשוד להיות מיוצג על ידי עורך דין במעמד חתימה ההסכם ויש לעדכן אותו על זכות זו. אם יש בכך מניעה חקירתית, יש להסביר בפני האדם כי עליו לוותר על הייצוג או לוותר על ההסכם.
- נאשם - אם נאשם מעוניין להיות עד מדינה, יש להתדיין עמו באמצעות בא כוחו. אם יש בכך מניעה חקירתית, יש לעדכן את בא כוחו כי על מרשו לוותר על הייצוג או לוותר על ההסכם.
- על אדם ששוקל לחתום על הסכם עד מדינה להתייעץ עם עורך דין פלילי בעל ניסיון. יש לכך חשיבות בכמה מישורים:
 - המטרה היא קבלת הקלות גבוהות ככל הניתן תמורת הראיות שיש ברשותו.
 - הבטחה בעל פה של חוקר לעד מדינה אינה מחייבת, אלא רק חוזה כתוב. אם אדם מעוניין להיות עד מדינה, עליו לוודא כי הוא חתם על חוזה חוקי ומקובל, בהדרכת עורך דין פלילי.

□ לפעמים אנשים מוסרים עוד ועוד מידע כדי לעורר את סקרנות החוקרים ולהעלות את הסיכוי שיחתמו עמם על הסכם עד מדינה. יש לדעת כי מסירת פרטים מהותיים אינם מבטיחה כי אכן ייחתם הסכם כזה. כדאי גם לדעת כי כל הפרטים הללו עלולים לשמש כראיה כנגד המוסר. משום כך אין למסור פרטים חשובים במהלך חקירה ללא התייעצות עם עו"ד פלילי.

□ לפעמים המדינה מאיימת על הנחקר באישום חמור מאוד, כגון האשמה בתכנון רצח. המטרה היא להניע אותו לחתום על הסכם עד מדינה תמורת ביטול האישום החמור שתלוי נגדו. על עורך דין פלילי מיומן לבדוק את האישום ולוודא אם הוא רלבנטי למקרה, כדי שלא יופעל על הנחקר לחץ מיותר.

הסכם עד מדינה הוא הסכם חוזי לכל דבר. אין לחתום עליו בלי ליווי של עורך דין פלילי המתמחה בייצוג עדי מדינה, שיבדוק את פרטי ההסכם וההטבות שניתנו בגינו. עורך דין יכול גם לסייע במקרים שבהם נטען כי הפרתם את ההסכם. ההיוועצות עם עורך הדין אפשרית בין אם אתם חשודים, נאשמים או מורשעים בפלילים. כאמור ניתן לחתום על הסכם עד מדינה גם אם הדיון בעניינכם כבר נדון בערכאה משפטית מסוימת.

ככלל, חתימה על הסכם עד מדינה תיעשה בהתאם לחומרת הפרשייה הפלילית והאינטרס הציבורי בה, כמו גם בדברים נוספים כגון: כמות הראיות הקבילות ואיכותן ומידת מרכזיותו של החשוד או הנאשם בפרשה. כשהדבר יהיה נחוץ למשטרה ולפרקליטות, הללו יפעילו עליך לחצים כבירים כאשר תהיה נתון מטבע הדברים במצב נפשי רעוע שישפיע בהכרח על שיקול דעתך ברגע העשוי להכריע את עתידך בכל רבדי החיים. ההחלטה לחתום על הסכם עד מדינה ולהצטרף לתוכנית להגנה על עדים היא החלטה הרת גורל ובעלת משמעויות רבות. לא בכדי מחויבות רשויות החוק לאפשר לחשוד להיוועץ בעורך דין פלילי טרם חתימתו על הסכם עד מדינה.

חתימת חוזה משמעותי מעין זה, חשוב שיתבצע עם הליווי המקצועי הנכון ולאחר שווידאת עם עורך דינך שזכויותיך תהיינה מוגנות גם לאחר מתן העדות. יש לזכור כי לאחר החתימה - אין דרך חזרה, לכן יש להימנע מהחלטות חפזות ורגעיות הנובעות מעומס נפשי ופיזי כאחד. במידה והנך מעוניין להפוך לעד מדינה, תממש את זכותך להיוועץ עם עורך דין פלילי, התעלם מהלחצים סביבך ופעל בשיקול דעת לאחר קבלת הכוונה מקצועית ואמינה.

משרדנו מייצג מזה תקופה ארוכה עדי מדינה בפרשות החמורות והסבוכות ביותר בעולם הפשע הישראלי ושומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם.

במידה והנך זקוק לליווי וייצוג משפטי בתחום, באפשרותך ליצור עימנו קשר בטלפון **052-6885006** או באמצעות הטופס המקוון באתר, ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.